

Zadanie 3

Wiemy, że $\langle \cdot, \cdot \rangle$ to standardowy iloczyn skalarny na \mathbb{F}^n oraz dopełnienie ortogonalne dla dowolnego $U \subseteq \mathbb{F}^n$ definiujemy jako:

$$U^\perp = \{ \vec{v} \in \mathbb{F}^n : \forall \vec{u} \in U \langle \vec{u}, \vec{v} \rangle = 0 \}$$

Do udowodnienia mamy następujące fakty:

Fakt 1. U^\perp jest podprzestrzenią \mathbb{F}^n ($U^\perp \leq \mathbb{F}^n$)

Dowód. Przy dowodzeniu, że U^\perp jest podprzestrzenią liniową, musimy pokazać 3 własności:

1. $\vec{0} \in U^\perp$ - oczywiste, ponieważ $\forall \vec{u} \in U \langle \vec{u}, \vec{0} \rangle = 0$
2. U^\perp jest zamknięty na mnożenie przez skalar:
Weźmy dowolny wektor $\vec{u} \in U^\perp$ i pokażmy, że jeśli $\alpha \in \mathbb{F}$, to wtedy również $\alpha \vec{u} \in U^\perp$, czyli (z definicji dop. ortogonalnego) $\langle \alpha \vec{u}, \vec{v} \rangle = 0$, gdzie \vec{v} to dowolny wektor z U . Wiemy jednak, że skoro $\vec{u} \in U^\perp$, to $\langle \vec{u}, \vec{v} \rangle = 0$. Z definicji standardowego iloczynu skalarnego mamy: $\langle \alpha \vec{u}, \vec{v} \rangle = \sum_{i=1}^n \alpha u_i v_i = \alpha \sum_{i=1}^n u_i v_i = \alpha \langle \vec{u}, \vec{v} \rangle$, a skoro $\langle \vec{u}, \vec{v} \rangle = 0$, to również $\alpha \langle \vec{u}, \vec{v} \rangle = 0$, czyli $\alpha \vec{u} \in U^\perp$.
3. U^\perp jest zamknięty na dodawanie:
Weźmy dowolne wektory $u_1, u_2 \in U^\perp$; musimy pokazać, że również $u_1 + u_2 \in U^\perp$. Weźmy dowolny wektor $\vec{v} \in U$; wtedy $\langle v, u_1 \rangle = \langle v, u_2 \rangle = 0$. Policzmy teraz iloczyn skalarny $\langle v, u_1 + u_2 \rangle = \sum_{i=1}^n v_i (u_{1i} + u_{2i}) = \sum_{i=1}^n v_i u_{1i} + \sum_{i=1}^n v_i u_{2i} = \sum_{i=1}^n v_i u_{1i} + \sum_{i=1}^n v_i u_{2i} = \langle v, u_1 \rangle + \langle v, u_2 \rangle = 0$. Tak więc skoro $\langle v, u_1 + u_2 \rangle = 0$, gdzie \vec{v} to dowolny wektor z U , to $u_1 + u_2 \in U^\perp$.

□

Fakt 2. Jeśli \mathbb{W} podprzestrzenią \mathbb{F}^n ($\mathbb{W} \leq \mathbb{F}^n$), to $\dim \mathbb{W}^\perp + \dim \mathbb{W} = n$.

Dowód. Niech $\vec{v}_1 \dots \vec{v}_k$ będzie bazą przestrzeni \mathbb{W} (co daje nam $\dim \mathbb{W} = k$), macierz $M = [\vec{v}_1 | \vec{v}_2 | \dots | \vec{v}_k]$ oraz L - przekształcenie liniowe zdefiniowane jako $L(v) = M^T v$. Musimy pokazać, że $\dim \mathbb{W}^\perp = n - k$.

Zauważmy, że $\dim(\ker(L)) + \dim(\text{Im}(L)) = \dim(\mathbb{F}^n) = n$ (z własności przekształcenia liniowego). Ponieważ wektory (poziome) z M^T tworzą bazę przestrzeni \mathbb{W} , mamy: $\text{rk}(M^T) = k$. Wiemy, że rząd przekształcenia liniowego L jest równy rzędowi macierzy, która definiuje to przekształcenie, oraz że rząd przekształcenia liniowego to wymiar obrazu tego przekształcenia. Zapiszmy to:

$\text{rk}(M^T) = \text{rk}(L) = \dim(\text{Im}(L)) = k$. Dostajemy więc:

$\dim(\ker(L)) = n - \dim(\text{Im}(L)) = n - k$. Dla udowodnienia naszego faktu wystarczy teraz pokazać, że $\ker(L) = \mathbb{W}^\perp$:

- \subseteq Weźmy dowolny wektor $\vec{u} \in \ker(L)$. Z definicji: $L(u) = M^T u = \vec{0}$, czyli dla każdego wektora \vec{v}_i z bazy $\vec{v}_1 \dots \vec{v}_k$ mamy $\sum_{j=1}^n v_{ij} u_j = \langle v_i, u \rangle = 0$. Wektor \vec{u} jest więc prostopadły do każdego wektora z bazy \mathbb{W} , czyli należy do \mathbb{W}^\perp .
- \supseteq Weźmy dowolny wektor $\vec{u} \in \mathbb{W}^\perp$. Jest on prostopadły do każdego wektora z bazy przestrzeni \mathbb{W} , czyli $\langle v_1, u \rangle = \langle v_2, u \rangle = \dots = \langle v_k, u \rangle = 0$. Łatwo więc zauważyć, że $M^T u = \vec{0}$, czyli $L(v) = \vec{0} \equiv \vec{u} \in \ker(L)$

Udowodniliśmy, że $\ker(L) = \mathbb{W}^\perp$, a skoro $\dim(\ker(L)) = n - k$, to także $\dim(\mathbb{W}^\perp) = n - k$ \square

Fakt 3. $\mathbb{W} = (\mathbb{W}^\perp)^\perp$, gdzie \mathbb{W} to podprzestrzeń \mathbb{F}^n

Dowód. Wystarczy udowodnić dwie własności:

1. $\mathbb{W} \subseteq (\mathbb{W}^\perp)^\perp$
Weźmy dowolny wektor $\vec{w} \in \mathbb{W}$. Wiemy, że wszystkie wektory należące do \mathbb{W}^\perp są prostopadłe do \vec{w} . Natomiast do $(\mathbb{W}^\perp)^\perp$ należą wszystkie wektory, które są prostopadłe do każdego wektora z \mathbb{W}^\perp , więc w szczególności wektor \vec{w} .
2. $\dim(\mathbb{W}) = \dim((\mathbb{W}^\perp)^\perp)$
Niech $\dim(\mathbb{W}) = k$. Wtedy (z faktu 2.) $\dim(\mathbb{W}^\perp) = n - k$, czyli $\dim((\mathbb{W}^\perp)^\perp) = n - (n - k) = k$

Tak więc \mathbb{W} jest podprzestrzenią $(\mathbb{W}^\perp)^\perp$ mającą ten sam wymiar; wobec tego $\mathbb{W} = (\mathbb{W}^\perp)^\perp$ \square